

ДЕПАРТАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ

провадження освітньої діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 30 грудня 2015 р. № 1187

(у редакції постанови Кабінету Міністрів України

від 24 березня 2021 р. № 365)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>

Ліцензований обсяг на рівнях вищої освіти – визначена ліцензією **максимальна сумарна кількість здобувачів вищої освіти на певному рівні вищої освіти або для певної освітньої програми**, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти, які можуть **протягом одного календарного року** вступити на навчання до закладу вищої освіти, бути поновлені у ньому або переведені до нього з інших закладів вищої освіти для здобуття вищої освіти відповідного рівня, або за відповідною освітньою програмою на певному рівні вищої освіти

6. Вимоги цих Ліцензійних умов стосуються кожного місця провадження освітньої діяльності, у тому числі місць провадження освітньої діяльності філій, структурних підрозділів та територіально відокремлених структурних підрозділів закладів освіти.

У разі запровадження дистанційної форми навчання ліцензіат повинен додатково дотримуватися вимог до **кадрового і навчально-методичного забезпечення дистанційної форми навчання, а також забезпечити створення і функціонування системи управління дистанційною формою навчання та веб-ресурсами освітніх компонентів (навчальних дисциплін (освітніх програм).**

11. У разі встановлення факту використання за календарний рік менше **50 відсотків ліцензованого обсягу за певним рівнем вищої освіти або за певною освітньою програмою**, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти, **орган ліцензування приймає рішення про звуження провадження освітньої діяльності у закладі освіти з урахуванням найбільшої фактичної кількості здобувачів вищої освіти протягом одного календарного року навчання за певним рівнем вищої освіти або за певною освітньою програмою**, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти.

13. Для провадження освітньої діяльності з підготовки іноземців та осіб без громадянства на рівнях вищої освіти ліцензіат повинен мати **структурний підрозділ з роботи з іноземцями та особами без громадянства** (до функцій якого, зокрема, належить надання інформаційних, методичних, консультативних та організаційних послуг; оформлення запрошень на навчання; організаційна робота щодо оформлення посвідки на тимчасове проживання, реєстрації місця проживання та перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні та в закладі освіти на законних підставах).

Ліцензіат забезпечує проведення для іноземців та осіб без громадянства, які в'їжджають в Україну з метою навчання, тестових випробувань на знання ними української або англійської мови.

Не менше 25 відсотків педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, які забезпечують реалізацію освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою, з підготовки іноземців та осіб без громадянства, іншою ніж державна мова, повинні мати документ, що засвідчує володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, або мати кваліфікаційні документи (документ про вищу освіту, науковий ступінь), що засвідчують кваліфікацію з англійської мови

22. Здобувач ліцензії повинен відповідати вимогам Ліцензійних умов щодо започаткування провадження освітньої діяльності на відповідному рівні освіти або у сфері освіти, а ліцензіат зобов'язаний виконувати вимоги Ліцензійних умов щодо започаткування та провадження освітньої діяльності на певному (певних) рівні (рівнях) або у сфері (сферах) освіти в кожному місці провадження освітньої діяльності.

23. Всі особи, залучені здобувачем ліцензії (ліцензіатом) до провадження освітньої діяльності, діють за відповідними трудовими договорами (угодами).

Трудові договори (контракти) науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти та наукових установ за основним місцем роботи можуть бути укладені **лише за результатами конкурсного відбору.**

25. Ліцензіат повинен забезпечити доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівлі, навчальних класів (груп) та іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що повинно бути документально підтверджено фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має кваліфікаційний сертифікат, або відповідною установою, уповноваженою на проведення зазначених обстежень.

28. Ліцензіат забезпечує за місцем провадження освітньої діяльності доступ учасників освітнього процесу до Інтернету в номінальній швидкості для виконання затвердженої (затверджених) освітньої (освітніх) програми (програм), включаючи самостійну роботу здобувачів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників.

29. Здобувач ліцензії та ліцензіат забезпечують на своїх вебсайтах (у разі їх відсутності – на вебсайтах своїх засновників) відкритий доступ до інформації та документів, передбачених Законом України «Про освіту» та спеціальними законами у сфері освіти.

У разі започаткування або провадження освітньої діяльності з підготовки іноземців та осіб без громадянства **на офіційному вебсайті здобувача ліцензії (ліцензіата) повинна бути сторінка англійською мовою**, на якій розміщена основна інформація про суб'єкта освітньої діяльності, правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація тощо.

30. Ліцензіат повинен забезпечити актуальність відомостей про кадрове та матеріально-технічне забезпечення в Єдиній державній електронній базі з питань освіти. Відомості про зміни даних у кадровому та матеріально-технічному забезпеченні вносяться ліцензіатом протягом тридцяти календарних днів з дня настання таких змін.

35. Здобувач ліцензії (ліцензіат) повинен бути забезпечений науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками, необхідними для реалізації освітніх компонентів, передбачених освітньою (освітніми) програмою (програмами) на відповідному рівні вищої освіти.

Частка науково-педагогічних (педагогічних) та/або наукових працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у здобувача ліцензії (ліцензіата) за основним місцем роботи, повинна становити не менше 50 відсотків на відповідному рівні вищої освіти або за освітньою програмою, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти, з них осіб, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, повинна становити:

для другого (магістерського) рівня вищої освіти – не менше 10 відсотків;
для третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти – **не менше двох докторів наук** (для освітньо-творчих програм замість доктора наук може враховуватися доктор мистецтва) **для здійснення керівництва науковою складовою кожної освітньо-наукової/освітньо-творчої програми.**

Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які **мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи**, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти **за основним місцем роботи.**

Для науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які здійснюють освітній процес, для галузей знань «Освіта/Педагогіка», спеціальностей «Журналістика», «Народний вчитель», «Заслужений діяч мистецтв», «Заслужений тренер України», «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України» **прирівнюються до вченого звання професора**, почесні звання «Заслужений вчитель», «Заслужений майстер спорту України», «Заслужений працівник освіти», «Заслужений журналіст» – **вченого звання доцента.**

36. Здобувач ліцензії (ліцензіат) повинен забезпечити **кожний освітній компонент освітньої програми** на відповідному рівні вищої освіти науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з **урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації.**

Науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес, повинні мати **не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 цих Ліцензійних умов.**

37. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників **освітньому компоненту визначається:**

на підставі документів встановленого зразка про:

- про вищу освіту;
- присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація);
- наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) **не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);**
- керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;
- щонайменше **п'ятьма публікаціями** у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, **протягом останніх п'яти років.**

38. Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років:

1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора);

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць **загальною кількістю три найменування;**

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня;

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена **не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;**

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) **наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту),** або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах;

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання «суддя міжнародної категорії»;

11) наукове консультування підприємств, установ, організацій **не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою);**

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю **не менше п'яти публікацій;**

13) проведення навчальних занять **із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;**

14) керівництво студентом, який посів призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проектів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

15) керівництво школярем, який посів призове місце III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України»; участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України» (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня);

16) наявність статусу учасника бойових дій (для вищих військових навчальних закладів, **закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання**, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

17) участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки під егідою Організації Об'єднаних Націй (для вищих військових навчальних закладів, **закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання**, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності).

Вимога наявності досягнень у професійній діяльності не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників із стажем науково-педагогічної роботи менше трьох років, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до фахівців-практиків, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.

**Технологічні вимоги щодо
провадження освітньої діяльності для освітніх
програм на відповідному рівні вищої освіти**

3) забезпечення навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням повинно становити не менше 25 відсотків кількості аудиторій.

Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу повинна становити не менш як 2,4 кв. метра на одну особу з урахуванням не більше трьох змін навчання, але не менше 2000 кв. метрів для закладу вищої освіти та не менше 1500 кв. метрів для територіально відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти з урахуванням ліцензованих обсягів всіх дійсних ліцензій.

Кадрове забезпечення освітніх програм (не менш як три особи, закріплених за конкретною ОП)

Бакалаврський рівень:

Гарант + 2 науково-педагогічних працівника, які мають **освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі**, і мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.

Магістерський рівень:

Гарант + 2 науково-педагогічних працівника, які мають **освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі**, і мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи, **один з яких має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора**.

Освітньо-науковий рівень

Гарант + 2 науково-педагогічних працівника, які мають **освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі**, з яких не менше двох докторів наук для здійснення керівництва науковою складовою кожної освітньо-наукової/освітньо-творчої програми.

Для усіх науково-педагогічних та наукових працівників:

Науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес, повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов.

Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників **освітньому компоненту** визначається:

на підставі документів встановленого зразка про:

- вищу освіту;
- присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація);
- наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);
- керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;
- щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.